

fallinud tedda ennam. Jubba 1178-mal aastal andis Pioni linna illem piiskop kõrwa käsku, et ta ei piddand ennam jutlust piddama egga Pühha Kirja ärra selletama. Agga kuidas tohtis Peter sedda kuulda? Ta tulletas apostli Petrusse luggu mele, kedda Jerusalemmas keeldi ewangeliumi sõnna kulutamast, agga kes ommeti wastas: Jummalala sõnna peab ennam kuuldama, kui inimeste sõnna! (Ap. teg. 5, 27 n. t.) Nõnda teggi ka Peter Waldus Jummalala nimmel. Agga ta läkkitas ka sõnummid paawstile Roma linna, tulletas selle mele, et muud ei kuluta, kui Jummalala sõnna, ja pallus, et „pühha isä“ sedda ei kelaks, waid eddasi aitaks. Agga wata, pühha paawst omma feltliga ei tahtnud sedda kuulda, waid piddas Pioni linna kaupmeest ja temna sõbru — kedda wagga Waldusse nimme järrel „Waldlassiks“ nimmetasid — naeruks ja käsks kõrwaste, et nad niilid piddid wait ollema. Kui „Waldlassed“ sedda ei teinud, waid ikka ennam Jummalala armu ja annu kulutasid: siis paawst ne käsuga aastal 1184 panni neid needmisse alla ja liikkas ristikogudussest wälja.

Se olli küll willets luggu; sest paawsti needminne andis kõigile lubba neid, kes ollid ärranetud, hukkata. Agga kuidas Jõsanda kogudus-

sega ikka luggu olnud, nõnda ka seal: willetsus teggi küll kahju, agga satis ka kasu. Waldusse sõbrad said nagu tulles sullatatud ja puhastatud ja nende ussu tunnistus risti ja kiusatusse al kaswatas usklike hulga. Israeli rahwast loeme, kui Egiptusse maal neid kiusati, et midda ennam neid waewati, sedda ennam neid sai! Ur-rapõllatud Waldassed said seddajamma tunda. Esiotsa pandi neid wangi, pekseti, risuti paljaks ja lodeti, et se nende süddamed piddi Roma ussu pole taggasi kånama; agga walle! Kedda waewati, need jäiwad rõõmsaks kõiges waewas; teised ommeti kulutasid Jummalala sõnna julgeste; palju ka läksid wõra madesse ümberkandu ja wõitlesid seal pimmedusse wastu, et walguis weel laiemalt hakkas paistma ja pea mittu ma-konda nende õppetust täis olli. Naad lautasid enmast wälja ülle Prantsusse ma, ja tuhanded läksid Italia, Hispania ja Saksa male; ennamiste ollid ikka waesed hantwärgid, isseärranis kangrud, kes palle higgis tööd teggid, agga tö jures sedda üht asja, mis igaweste tarwis lähhäb, ei ummustanud. Peale 800,000 Waldlassi olli, kes sel ajal Jummalala sõnna walguuse wälja kandsid. Agga siis hakkas paawstiks üks tulline ja tigge mees, Junotsens, kolmas paawst selle